

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

ELS TREBALLS SE PUBLI-
QUEN BAIX LA RESPON-
SABILITAT DE LLURS
AUTORS
NO'S RETORNEN ELS ORI-
GINALS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
RAMBLA DE SANT JOÀN, 50, BAIXOS — TELÈFON 255

TARRAGONA, Diumenge, 28 d'Abril de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ:
TRIMESTRE 150 PESSETES
ANUNCIS A PREUS CON-
VENCIONALS
NUMERO SOLT: 10 CENTS

Unes paraules de Maura

Maura, aquell Maura tan admirat de los "jóvenes bien", acaba de tenir un geste olímpic i despectiu contestant a una interpellació del diputat per Tortosa, En Marcel Domingo. Maura en "su Sinai", escriu un estimat confrare de Barcelona, i té raó. Maura, l'únic super-hom de terra hispànica, torna a donar-se compte del seu valer, i diu: "Su Señoría dice que no tenemos autoridad. Si yo dijera que la tenemos, ganaría tan poco como podamos perder con el aserto de S.S."

— I pronuncia aquestes paraules amb tot l'orgull de la seva magnificència.

Bò seria que Maura no oblidés els nou anys d'ostracisme forcós a que l'ha portat el seu temperament, i bò seria que recordés que la força dels seus inspirats és una força tan insípida com ell despectiu.

"Anda ve y dile a tu madre,

que me rechaza por pobre,

que el mundo da muchas vueltas

y ayer se cayó una torre."

I Maura ja ha passat per l'amargor de veure caire, una vegada, la seva torre.

1.er de Maig

Ja ha arribat un altre 1.er de Maig, jorn en què'l proletariat mundial el té consagrat a afirmar una vegada més els seus desitjos de pau i emancipació, jorn en què tots els treballadors organitzats del món, sens distinció de categories, el glorifiquen i l'adoren com un simbol redemptor per l'humanitat; ha arribat i ha trobat encar com l'última vegada els camps d'Europa encèsos amb la foguera de tot l'existent.

L'odiosa lluita que està soterrant al món, sembla que torni a emprendre amb més coratje que mai, la seva tascada crudel i avassalladora; sembla que torni a refermar els seus instints de barbarie i destrucció; sembla que les masses directores no estiguin prou tipes de sang proletaria, de sang innocenta... Celebraran també el 1.er de Maig aquests mil·lions d'essers germans tats, fills d'una mateixa raça, que estan matant-se per capricho dels més governants, dels seus explotadors, dels seus tirans? Jo crec que si; deuriem celebrar-lo? Cómo? Llenant les seves armes homicides, creuant-se de braços i demostrant als seus directors que no volen més lluita, que volen la pau, que volen que caiguin per sempre més, els autors d'aquestes grans barbaritats indignes de països que sostenen un grau molt elevat de civilització...

Desgraciadament, sembla tart ja; les masses socialistes no poden evitar-ho, sols un deure hi ha que cumplir: assenyalar al poble, qui son els culpables d'aquestes tragedies tant horrores, demostrar els mals i perversitats que aquestes lluites induixen; predicar les immoralitats i les criminalitats que representen, capacitar-lo, fer mes gran l'obra del Socialisme i esperar un altre 1.er de Maig en què aquesta malaurada guerra estigui acabada, en que la pau estigui restablerta pel món, per celebrar-ho, mostrar amb nostra potència organització i dir amb veu ben alta: que no volem guerres, que s'acabin aquestes lluites fratricides, que tots els homes se donguin les mans en senyal de fraternitat i amor... Així complirem amb l'obra que se'n està encoixanada.

Visca la Pan Universal!

Visca'l Socialisme!

Visca'l 1.er de Maig!

J. DUBÍN Y JUNCOSA.

El Port de Tarragona

Hermós port nostre! Quants son els que hi passen i que pocs els que't contemplen; quants els que venen i quants pocs els que aprecien ton valor i la teva importància.

Lo que passa del teu port, passa de la ciutat, en pocs encara els fils que saben conèixer, sou pocs encara els veritables taragonins que saben valorar el tresor que tu tens.

I això s'aprecia i's deplora més encara quan, restant a terres llunyanes, se senten els elogis grandiosos i sentiments de la gent que cap altre sentiment els uneix envers Tarragona que la seva admiració per les belleses de la Natura.

I això no succeeix isoladament, no; és molt sovint que això passa, es a cada moment que a un li recorden i és aleshores també que entra com una mena de ira, que tu s'ofega internament, quan venen les reconvencions de perquè no ens les aprofitem més aquestes condicions naturals nostres, perquè no procurem fer-les conèixer més i més i no restem tan estàtics.

I és aleshores també quan aquesta ira sentida se'n converteix a voltes en teresa i ens examinem nostra conciència i veiem que si bé son molts que no compleixen com deurién, n'hi ha algurs que sí que potser fan massa, si és que mai n'hi ha prou de fer patria i molt més de patria taragonina.

I'm sugereixen aquells comentaris una emoció ben agradosa, per cert, soferta no fa pas gaires dies: era a la Diàció general d'Obres públiques en el Ministeri de Foment, aon havia anat ja varies vegades en poc temps, quan, aixecant la vista, veig un sol quadro, una sola fotografia situada en el despatx del secretari particular del director general, fotografia explèndida, clara i herinosa, i semblan-me, des de lluny una com coneぐada, me hi aconsto, i quina no seria la meva alegria, el men goig, quan regonec el nostre port, el meu estimat port, aquell port de les meves ilusions, aquell port que durant tants anys, al aixecar-me cada demà, jo havia de contemplar, necessàriament des de la meva finestra; aquell port aon, durant la meva infantesa, tants rocerts hi tenia; aquell port que tantes alegries i dolors m'havia proporcionat en la meva entrada a home; aquell port, per fi, qu'es la meitat de la meva vida, aon inclús, per a com-

Un sonet de Llorenç Stecchetti

Som d'Epicuri sacerdots radiants,
voltem el flam d'amor que tot ho aclarà,
i la taula opulent tenim per ara,
i els cants de Baus entonem triomfants.

Tenim sacerdotesses luxuriantes,
als misteris del seu Friné ens'prepares,
i a la dea de Paphos, lluire i cara,
van sacrificis i petons i cant.

Es nostre rit bell somris placent,
sense fer mèrits, somriant co que no hem vist,
per bedillar al cel eternament.

Les ombres esqueixen del segle trist,
posem en pit de dona el rostre ardent,
bevem sens treva i blasphem de Crist.

Traducció de
LLOUIS VIAL

(De Renaiement).

Questions socials

La justicia i la política

(ACABAMENT)

De totes maneres aquest recurs en la pràctica està desacreditat, doncs, sempre se ha vist que'l segon jurat ha dictat igual veredicté que'l seu antecessor. De modo que aquesta clau d'escape està desgastada i per lo mateix inserible.

Apart de les consideracions precedents, les de major relleu, que no extenem per no fer interminables els articles, n'hi ha d'altres també d'importància no escasa i que tenen que vindres en compte al pesar les ventatges i els inconvenients d'aquell. Ens referim al cost. Es una enormitat lo que costa el jurat. Amb els dínes que s'emplen amb aita institució que, francament de ben poc ens serveix avui tal com està la societat, en tindriem per a tributar bé variis serveis, o per a emprendre obres públiques, entre elles edificis d'escoles, que bona falta ens fan.

Aquí és aconseguir que els jutges no se'n van a la pobra i hermosa clima, que li feia nosa l'abric.

I d'aquell balcó del Mediterrani, que m'en diu vostè?

Quina llàstima — repetia — que aquell port no s'aprofiti més!

A les poques hores, com si m'volgués rematxar el dia, fei ben ignorantment, un molt bon ciutada del Camp i ben coneixedor de la nostra ciutat i amb molt bones aficions, em feia, casi si fa o no fa, les mateixes, en podrien dir, recriminacions, més ampliades i amb més coneixement de causa, ben justificades totes elles.

I això és continuament que passa, taragonins de la meva anima; i és constantment que ns sentim ferir les nostres galtes, i si bé son alguns espíts que's desperten, son tan pocs, que per molt que sigui la seva bona voluntat, s'estrella devant d'aquesta fredor, d'aqueix soi-dissant, d'aquesta manca d'activitat de la immensa majoria, d'aquest tan m'estim, del que tant se n'han sapigut aprofitar certs elements i que fan, per fi, que Tarragona no s'igu ni tan coneぐada ni lo deuria ésser, més ben dit, lo que mereix per les condicions que la naturalesa ens ha donat.

«Fins quan continuarem així? No és arribada la hora de que feu i deixeu fer, apoiant honrada i decididament als que, amb noblesa incomprendible fins are, per a molts, tenen iniciatives?

M. M.

Encomiàstica a una artista

A la cançonista Òilar Roig,

en record de la seva actuació
en el Kurssaal de Reus

Darrera l'incerta llum d'una banal i estúpida pel-lícola xistosa, el número penúltim de la sessió de films; unes llàtresses s'anunciaven a la pantalla, que deien co: «Presentació de la gentil cançonista Blanca d'Ebora».

I als planys plaents dels violins, i les notes acompanyades del piano, se escorria la cortina i's destacava graciosa, solemne i imposadora, l'artista taragonina, l'encomiàstica jovençana.

Un rull de veu que entona l'ais, com la romança d'un himne amoroosit d'au-

cells...

En l'auditori planen les mans que aplauideixen febroses!

Una llum que reflecteix un vestit morat, una pandera que retomba entre unes mans fines i alabastines, i un cant plànyder; un planys d'esclava s'entrebrà en els àmbits d'un fisió immeus i una nuca que's contorsiona!

I en l'auditori curullen d'aplauisos frenètics la labor de la artista, mentre ressona'l darrer èantic d'una veu

ESTABLIMENT TIPOGRÀFIC:
LLORENS I CABRÉ — CARRER DE FORTUNY, NÚM. 4

ciadament, creuen que la paraula república significa una fàbrica de monedes de cinc duros, que entrarán, per part d'encantament, en la seva casa'l dia en que aquesta forma de govern se implanti!

I si això es pensa i es creu en les altes muntanyes, què pensaran els habitants de les regions menys adelantades? Quants republicans fedatius hi ha que fins ignoren el valor d'aquest últim mot? Son republicans fedatius, perquè'l seu cervell ha restat impresionat per lo que tenen de afalagadores les paraules democràcia, revolució i progrés i tantes altres, empò en el seu fur intern lo mateix son republicans que serien monàrquics. Que saben la major part d'això?

No volem negar que s'ha donat un gran pas en el camí del progrés durant els vint anys últims, que de dia en dia es va fer més intensiu, però en els pobles es va molt espai; encara existeixen restos del feudalisme, i això es té que extirpar, no solament amb discursos, doncs aquests ensenyen poc, sinó amb bones escoles i mestres a l'alçada de les circumstàncies i necessitats. Per aquí és per aon tindria que començar-se la renovació. En pro els nostres polítics tenen tan poc de renovadors!

En minor remei per a criticar mal del jurat seria suprimir-lo. Però com que això és avui dia impossible, no per la funció que realitza, sinó per l'interès d'alguns en conservar-lo, opinem que solsament deurien ésser jutges persones que oferiguessin plena garantia de capacitat i quina moralitat no pogues posar-se en quarantena.

Per això tindria que demanar-se al Jurat quelcom més que sapigué llegir i escriure: tindria que apartar-se al mateix de la política en absolut, posar-se traves a les excuses i anar-hi tots de bonafé.

Demanar això ja suponem qu'es de manar un impossible; per aquest motiu, entenem que l'únici medi possible per a'l seu remei és la supressió.

Nota. Vegin-se ls nombres 188, 189, 194 i 195.

AVISACIÓ: Les paraules són de l'autor.

En el seu arribada a la ciutat, el jutge del jurat seria suprimir-lo. Però com que això és avui dia impossible, no per la funció que realitza, sinó per l'interès d'alguns en conservar-lo, opinem que solsament deurien ésser jutges persones que oferiguessin plena garantia de capacitat i quina moralitat no pogues posar-se en quarantena.

Per això tindria que demanar-se al Jurat quelcom més que sapigué llegir i escriure: tindria que apartar-se al mateix de la política en absolut, posar-se traves a les excuses i anar-hi tots de bonafé.

Demanar això ja suponem qu'es de manar un impossible; per aquest motiu, entenem que l'únici medi possible per a'l seu remei és la supressió.

Nota. Vegin-se ls nombres 188, 189, 194 i 195.

AVISACIÓ: Les paraules són de l'autor.

En el seu arribada a la ciutat, el jutge del jurat seria suprimir-lo. Però com que això és avui dia impossible, no per la funció que realitza, sinó per l'interès d'alguns en conservar-lo, opinem que solsament deurien ésser jutges persones que oferiguessin plena garantia de capacitat i quina moralitat no pogues posar-se en quarantena.

Per això tindria que demanar-se al Jurat quelcom més que sapigué llegir i escriure: tindria que apartar-se al mateix de la política en absolut, posar-se traves a les excuses i anar-hi tots de bonafé.

Demanar això ja suponem qu'es de manar un impossible; per aquest motiu, entenem que l'únici medi possible per a'l seu remei és la supressió.

Nota. Vegin-se ls nombres 188, 189, 194 i 195.

AVISACIÓ: Les paraules són de l'autor.

En el seu arribada a la ciutat, el jutge del jurat seria suprimir-lo. Però com que això és avui dia impossible, no per la funció que realitza, sinó per l'interès d'alguns en conservar-lo, opinem que solsament deurien ésser jutges persones que oferiguessin plena garantia de capacitat i quina moralitat no pogues posar-se en quarantena.

Per això tindria que demanar-se al Jurat quelcom més que sapigué llegir i escriure: tindria que apartar-se al mateix de la política en absolut, posar-se traves a les excuses i anar-hi tots de bonafé.

Demanar això ja suponem qu'es de manar un impossible; per aquest motiu, entenem que l'únici medi possible per a'l seu remei és la supressió.

Nota. Vegin-se ls nombres 188, 189, 194 i 195.

AVISACIÓ: Les paraules són de l'autor.

En el seu arribada a la ciutat, el jutge del jurat seria suprimir-lo. Però com que això és avui dia impossible, no per la funció que realitza, sinó per l'interès d'alguns en conservar-lo, opinem que solsament deurien ésser jutges persones que oferiguessin plena garantia de capacitat i quina moralitat no pogues posar-se en quarantena.

Per això tindria que demanar-se al Jurat quelcom més que sapigué llegir i escriure: tindria que apartar-se al mateix de la política en absolut, posar-se traves a les excuses i anar-hi tots de bonafé.

Demanar això ja suponem qu'es de manar un impossible; per aquest motiu, entenem que l'únici medi possible per a'l seu remei és la supressió.

Nota. Vegin-se ls nombres 188, 189, 194 i 195.

AVISACIÓ:

ADOLFO ALARCÓN
AGUAS RAT

2

CARTELL

I. Premi de l'«Ateneo Obrero». *Un objecte d'art*, al meller treball en prosa sobre: «La necessitat qu'el proletariat s'interessi pels Ateneus obrers».

II. Premi del «Agrupació Horaci». *Tres volums d'obres escollides*, al meller treball en prosa o vers, que glosi la «Bellesa».

III. Premi del «Centro de Lectura». *Vinticinc pessetes*, al meller treball desenrotllant el següent tema: «Deuen les institucions de cultura intervir en les lluites socials?».

IV. Premi de la «Joventut Nacionalista Republicana». *Un Diccionari català castellà, d'en Rovira i Virgili*, al meller treball en prosa, sobre: «Conveniència d'enaltir el propi idioma i desterrar l'ús d'altri».

V. Premi de la Societat «El Olimpo, cinquanta pessetes», al meller quadre dramàtic, de tema lliure.

VI. Premi de la Societat «La Palma», un objecte d'art al meller treball en prosa o vers, tema lliure.

VII. Premi d'En Joan Pich i Pon, senador per aquesta província. *Cinquanta pessetes*, al meller treball versant sobre: «En l'escola s'hi enclou el problema de la regeneració d'Espanya».

VIII. Premi d'En Jaume Fort i Prats, un objecte d'art, al meller treball en prosa, tema lliure.

IX. Premi d'En Jaume Simó i Bofarull, regidor d'aquest Ajuntament. *Dos volums d'obres d'Unamuno i Hans Vegener*, al meller treball sobre: «Frivoltat i inhibició del nostre joventut».

X. Premi d'En Evarist Fábregas i Pamies. *Cinquanta pessetes*, al meller treball sobre: «Ventajes que la cultura pot repartir a l'obrer».

XI. Premi d'En Fructuós Granell i Ramón. *Un objecte d'art a la mèlhor poesia «Cant a Reus»*.

XII. Premi d'En Joan Ferreté i Gili. *Cinquanta pessetes*, al meller treball en prosa, sobre'l tema: «En les entitats culturals el teatre es un des-

XIII. Premi d'En Ramón Vidiella i Balart, diputat provincial. *Un objecte d'art*, al meller treball: «L'obrer en la vida de família».

XIV. Premi d'En Joan Rebull, una escultura (original), al meller treball en prosa, tema lliure.

XV. Premi de l'Unió Nacionalista Republicana i l'semanari *RENOVACIÓ*, de Tarragona. *Un bust del Dant*, de terra cuixa, al meller treball en prosa sobre: «Compatibilitat del nacionalisme català amb el socialisme».

JURAT CALIFICADOR

Prudenci Bertrana, president.—Jaume Sardà i Ferrán, Pere Cavallé i Llagostera, Josep Recasens i Mercadé, Esteve Massagué i Boada, Angel Pallejà i Vall, vocals.—Salvador Torrell i Eulalia, secretari.

CONDICIONS

I. Totes les composicions han de ser rígurosament inédites, escrites amb lletra clara i llegible.

II. Poden, indistintament, ésser redactades en català o castellà.

III. En plec tancat i acompañanyat d'altri que contingui el nom i adresa de l'autor, amb el respectiu títol i lema del treball, deuràn remetre's fins el 8 de Juny proper a en Salvador Torrell i Eulalia, secretari del Jurat. Barreres, 13, primer.

IV. Se concedirán els premis extraordinaris i accessits als quell Jurat crengui convenient.

V. Oportunament s'anunciarà el dia i lloc del repartiment de premis.

Reus, Març 1918.

♦ ♦ ♦

De la Diputació provincial

La Comissió provincial ha de reunir-se els dies 29, a les tres de la tarda, i el 30 a les onze del matí, per a celebrar les dos últimes sessions, resolent tots els assumptes pendents del seu informe, donant aixís per acabada la tas-

ca durant el seu exercici, en la que hi han figurat D. Emili Folch Andreu com a vispresident i com a vocal els senyors D. Josep Montserrat Cuadra, D. Francesc Canivell Curto, don Daniel Serres Lorau i D. Tomàs Llecha Codina.

La nova Comissió, que deurà actuar en l'exercici comprès des del Maig de aquest any al 30 d'Abril de 1919, està composta de's senyors D. Tomàs Mallol Bosch, D. Francesc Contijoch Gaià, D. Alfred Escrivà Prades, don Pere Lloret Ordeix i D. Pau Gasull Sardà; d'aquests cinc senyors deu el legir-se'l vispresident a la primera sessió que cel·lebrà la Diputació, mes com el senyor Lloret és el president, resulta incompatible en el càrrec de vocal de la Comissió provincial, havent-se de nomenar el suplent, que ha de recarre en un diputat del districte de Falset-Gandesa, qu'és el que representa el senyor Lloret.

Ha sigut convocada la Diputació provincial per a l'dia 1.er de Maig, al objecte de començar les sessions del primer període d'aquest any.

La Festa de l'Arbre a la Casa de Beneficència

El dimarts passat varem visitar a la Casa provincial de Peneficència el lloc on ha de cel·lebrar-se la simpàtica i cultural Festa de l'Arbre, allí trovarem al honorable president de la Diputació nostre molt estimat amic En Pere Lloret i Ordeix, acompanyat de la Mare Superiora i el director de la Casa D. Josep Masalles Mirapeix; se creuen les corresponents salutacions, no poguen per menys que mostrar la més gran sorpresa al veure l'hermòs espectacle que presenten els terrers que finissen ara havien restat incults. L'enginyosa mà de l'home dirigit per el floricultor senyor Claravalls, ha convertit aquella lloea, no en un alegre jardí, sinó en un espaiós parc; la diversitat

ca distribució dels arbres i plantes, els caminials i les rampes formen un conjunt tan armoniós que, un cop estigué tot cobert de verdor i flors, convidarà al esperit a esplaijar-se amb l'alegria de l'infantesa i amb les il·lusions de l'adolescència. Ja era hora de que en lloc tan sagrat, per a mitigar les penes incompreses dels infants allí acollits, hi hagués quelcom de bonic, alegre i sanitós; ja era hora de que les heroïnes Germanes de la Caritat que cuiden dels acollits tingessin qualque cosa per a fruir el somni del paradís celestial. Hermosa serà la Festa de l'Arbre que allí ha de cel·lebrar-se, però més hermosa serà la llevor que hi restarà plantada.

Ens dugueren a oir els assatjos del Himne a la Festa i resultà un semi-concert. El Director de música, don Francesc Salvat, no contentant-se en ensenyantar a aquells pobres infants l'Himne obligat en aital diada, els ha fet apendre una pila de cançons populars i aquell chor de criaturetes que mai havien, tal vegada, oïr cantar les tendres cançons que la mare amorosa regala als seus fillets en els moments de les dolces carícies de la son, avui elles les frueixen cantant-les, i en quins sentiments i afançat! Les tendres venetes surten del cor plenes de sentiment i vida; dona gust oïr-les. Semblatalment que'nsgagessin transportat a oïr un bregat Orfeó. Cantaren «L'himne al arbre fruitero molt bé, amb valentia i alé; després, «El rossinyol», «L'hereu Riera» i altres, totes elles dites amb molta bona voluntat. Plens d'entusiasme felicitarem a la Mare Superiora, Director de la Casa, al de música, senyor Salvat, encoratjant-lo a seguir tan educadora obra, i, especialment, al nostre amic l'infatigable President de la Diputació senyor Lloret, el qui amb els seus esforços està canviant completament no ja's serveis de les Cases provincials, sinó els de tota la província.

I aquells pobles incults, que per son abandono, per son esperit mesquí, sa

febleza, no volen comprender lo qu'és viu per amb vida sana, robusta, i's contenten en ésser ressegats al moviment de renovació que arreu s'escampa, que vagin a veure la Casa de Beneficència i ficsin llurs mirades en els pobles que ja han représ sa vitalitat i caminen al deslliurament de l'encongiment ensenyorit en ses municipis. Queque tandem...

♦ ♦ ♦

De l'Ajuntament

Sessió del dia 25

Presideix Prat, amb assistència dels senyors Monteverde, Boada, Sugrañes, Larin, Martorell i Vallhonrat, per la majoria, i els senyors Floresví, Oliva, Ras, Gilabert, Piñol, Vallvé, Guasch, Rabadà, Ventosa i Montagut, per la minoria.

Aprovada l'acta anterior, es procedeix a la discussió de l'ordre del dia i al nombrament definitiu per a cobrir la vacant de la Tenencia d'Alcaldia,

essent el legit, per 9 vots i 5 en blanc, el nostre company, el regidor nacionaliste, En Josep Piñol. El seu nomenament és aplaudit per el públic, que exterioritzà d'aquest modo les confiances que, per a la bona marxa de la ciutat, en ell té posades, confiances que ja podem assegurar no resultaran fallides.

Piñol agraeix les paraules encomiastiques que li dirigeixen els companys, així com el nombrament, que—diu—accepta per disciplina. Es complau també de que no l'hagin votat els de la majoria, puix es considera més honorat amb els vots dels companys. (Forts aplaudiments acullen la curta, empòr hermosa, peroració del nou tinent de l'alcalde.)

Acabat el despatx ordinari amb la aprovació de l'ordre del dia, el senyor Ras passa a desenrotillar la moció arunciada, de la següent manera:

Tarragona, com digué en passades sessions el company Rabadà, està necessitada d'importants reformes, en tots els ordres, que la posin al nivell de lo que deu haver d'ésser, si no vol deixar d'evolucionar envers la civilització, com tots els pobles.

L'estat de raquitisme en que's trova el desgraciat erari municipal, que fa completament imprescindible una renovació en l'hisenda, és el motiu primordialissim de que aquestes no's portin a terme, amb tot i ésser absolutament necessaries. Una, empòr, vaig a tindre'l gust d'exposar-vos—diu—que és a la vegada que imprescindible, per humanitària, del tot econòmica, puix fins es pot lograr obtindre la sens que tinga que mermar-se en lo més mínim l'erari, i aquesta és l'implantació de senyals del temporal en el port.

La població marinera de Tarragona, com la de tot el mon, paga anyalment una crescuda contribució de vides humanes i és del tot necessari, sinó suprimir-la, aminorar-la. Els països capdevanters de la civilització han fet els seus estudis per a obtindre tals resultats i han conseguit fer-ho. Espanya, i en particular Tarragona, no se ho preocupa de buscar cap medi per a salvar la vida als que, lluitant per ella, estan subjectes a les inclemències del temps i és hora de que, per humanitat, hi pensem una mica.

Un d'aquests que's podria procurar és el, dit ja anteriorment, de les senyals de temporal en el port, senyals que, collocades en punts ben visibles del mateix, podrien ésser vistes des de moltes milles per els mariners, advertint-los-hi el perill pròxim.

Els gastos que ocasionaria dita reforma, no poden ésser més migrants, puig es redueixen a l'adquisició d'una torre metàlica quadrangular, encunyada, d'una altura mínima de 16 metres i vari discs, cilindres i fanals de colors per a que amb diferents combinacions puguen donar tant de dia, com de nit, les senyals. Lo més important, qu'és el servei, que ha d'esser especial i delicat, es gratuit pel Ajuntament, puig son els encarregats de fer-lo els observatoris meteorològics.

Es de tanta necessitat l'implantació d'aquestes senyals, que fins m'extraixa—diu—que l'Institut de Reformes socials i Accidents del treball no hagin obligat a posseir-les i estic ben segur que de no estar els percudors sumits, desgraciadament, en l'ignorància en que estan, faria ja variis anys que

Ans de la guerra que destrueix el mon, Espanya rebia les observacions del observatori de la Torre Eiffel i del Central de París, ajuntant-se aquells datus amb els que s'adquirien al de Madrid. Després de la guerra continuaran prestant-nos el mateix servei al que hi cooperaran els observatoris Fàbrica de Barcelona, el de l'Institut Agrícola i el de l'Ebro, i els que es projecten crear a Coruña i al cap Machichaco, trasmeten-se a tots els comandants de marina dels ports espanyols, mitjan el servei radiotelegràfic militar, durant tres lapsus de temps diaris, les varietats atmosfèriques, colocar-se les senyals anunciadaires de les mateixes, en la torre metàlica per a coneixement dels mariners, servei que pot corre a carree dels mariners de l'armada i fins dels mateixos pràctics.

El cost de tota l'instalació es de 8.000 pessetes, enpro es pot simplificar.

Verdaderament les Obras del Port son les més indicades per a portar a terme dita reforma, més tenint en compte el desastrós estat pecuniari per que atravessa dita entitat, proposo que de no poguer-ho així fer, ens trasmeti la cantitat de ferro necessari per a la construcció de la torre, amb lo que quedará reduït el presupost a 2.000 pessetes que poden ésser cobertes entra l'Ajuntament, la Diputació i les entitats que resultaran més o menys beneficiades per la tal reforma, com la Cambra de Comerç i fins la de Agricultura puig esser la nostra regió eminentment vitícola, es necessari als agricultors coneix l'estat atmosfèric per a el diferent tractament que tenen que donar a les enfermetats de la vinya.

Apurant algo més, fins com he dit avans—continua l'orador—podem lograr que aquesta millora no ens costi cap quart.

Durant l'any 73, les nacions que van al devant de la civilització i el progrés es decidiren fer un ampli estudi per a resoldre'l problema de la meteorologia per a obtindre resultat de carácter pràctic en els camps de la marineria i l'agricultura. En el Congrés internacional de meteorologia que's celebrà durant l'any 1909 es crearen les sub-comissions meteorològica i marítima i se acordà fer pública la manifestació de que Espanya no tenia unificats els serveis de temporals. En vista de lo qual, el ministre de Marina d'aquella, fetxa dictà un reial decret creant-les, que no es portà a la pràctica. Amb tot, el butlletí publicat per la sub-comissió durant l'any 1911, les donà per creades.

Enterada la sub-comissió de qu'el reial decret no s'havia portat a la pràctica, insistí, fins que, fa poc, l'actual ministre de Marina ordenà al quefe de la Meteorologia espanyola, junt amb un de l'Armada, la confecció d'un projecte per a estableir en els ports les dites senyals, projecte que ha sigut favorablement informat per totes les Comandancies de Marina, inclús la de Tarragona.

He fet—diu—aqueu petit historial dels fets per a vindre a la conclusió de que si'l ministre, com sembla, està dispost a crear-les, se ho prengui l'Ajuntament amb interès i siga Tarragona la primera província qua ho demani, escrivint als nostres representants amb dit fi per a que siga ja incluit en els nous presupostos. D'aquesta manera la reforma no costaría lès a Tarragona.

Si l'Estat no ho fa, l'Ajuntament no té que deixar abandonat el projecte, puig deu haver de portar-se a cap, sols siga per lo que té d'humanitari, doncs seria del tot vergonyós que mentres els pescadors de Barcelona i València poguessin salvar llurs vides i embarcacions per estar dotats els seus ports de senyals, els d'aquí permaneixen a mercé del temps, abandonats del tot, com fins avui dia.

Es de tanta necessitat l'implantació d'aquestes senyals, que fins m'extraixa—diu—que l'Institut de Reformes socials i Accidents del treball no hagin obligat a posseir-les i estic ben segur que de no estar els percudors sumits, desgraciadament, en l'ignorància en que estan, faria ja variis anys que

tornasolada i refleixió lluissor uns vistes agradoses!...

La seva senyora mare de la artista mostra un goig immens, insospitad, en el recompte d'un èxit més del públic, del públic que ha aplaudit i honra a la artista...

I reconeixem en l'ínfia satisfacció de la bona dona, l'encant qu'és de tots les mares que somriuen amb el goig el triomf dels fills.

I la conversa tota recau en els comentaris a la labor d'un treball agrícola, d'un gust extrem i d'una esperança per als dies propers.

En el semblant del mestre, mare i artista, respectivament, s'hi mostra una íntima satisfacció que'n mostra quan bell és el triomf i els honors que amb justícia l's tributa'vem.

Ens contestàvem amb satisfacció, quan prometiem un just comentari i un somriure galant ens donava j'mercès!

Les mans nostres encaixaven. L'elogi era just i equitatiu. El treball s'ho mereixia.

Efectivament; el treball de Blanca d'Ebora hem tingut ocasió per a poder admirar llur compatibilitat.

Aquesta artista no es pas una cançonetista més, no; no es una del mon, no; cal creure que avui no tindrà aquells èxits que consoliden la glòria, primer, per motius d'ésser jove, i encar ayunt no ha pogut mostrar l'opersima condició com artista.

Blanca d'Ebora triomfarà! Cal creure-ho. Té una dicció frescal, com el perfume de les roses que emanen flaires agradoses. Té prou potència de veu per a mostrar que, amb cultivar-la, sortirà triomfant.

I per sobre de les qualitats enumeraDES, posseeix el do mètic de la ingenuitat. Es ingènu com aquell somriure dels infants que, manyacs, somriuen... Es ingènu i bella! Té condicions i bon repertori propietat.

I a to

XACOLATE ORTHÍ-TARRAGONA

PRODUCTE PUR i de PRIMERA CALITAT: El mes RIC EN CACAO: Aliment NUTRIU per excelencia

aquestes hagueren sigut un fet, per la seva exigència.

El brillant discurs del nostre bon amic el catedràtic senyor Ras va ésser aplaudidíssim per el públic i per els concejals.

El senyor Monteverde li dona les gracies en nom de Tarragona per esser l'iniciador d'un projecte tan humanitari i demana al Consistori l'aprovi per unanimitat així com també que es nomri al mateix per a continuar els treballs.

El senyor Gilabert en nom de la minoria nacionalista, manifesta que està disposat a cooperar amb totes les forces per a que dit projecte puga ésser un fet.

La presidència exposa també el seu criteri favorable.

El senyor Ras dona les gracies i queda aprovat per unanimitat, nombran-se una comissió composta per el mestrat i els senyors Boada i Musolas per a gestionar la seva realització.

Els senyors Rabadà i Floresvi presenten una proposició encaminada a no permetre la venda de la carn de cabra de més d'un any i quin pes, excepte de 14 kilos. La defensa el senyor Rabadà amb eloquents pàrrafos dirigits a demostrar els perjudicis que per a la salut reporta el matar dit bestiar que passi de lo anteriorment prescrit, puig la major part son cabres que ja han eriat i estan ferides.

El senyor Oliva diu que vol ésser encare més radical i demana es prohibirà la matança de cabrils recent nascuts, puix la seva carn es poc nutritiva i que s'obligui a què's que's sacrificquin tingen més d'un kilo i mig i menys de 6 kilos.

El senyor Monteverde creu que's poden aprovar les dos amb caràcter provisional.

El senyor Floresvi intervé també en la qüestió per a manifestar que encara que voldria ésser més radical, es conforme amb lo dit. Queden aprovades.

El senyor Gilabert recomana a l'Alcaldia pregui al senyor arquitecte municipal fassin un presupost per a adquirir el tròs que uneix l'estació amb el passeig de les palmeres com únic medi de suprimir la pols i que gestioni

de la Companyia de M. Z. A. fassin lo mateix amb la rampa que dona exècs a les vies.

Censura durament als anteriors concejals per a l'estat esquitmat en que han deixat l'erari municipal i prega no's reueixi més la Comissió de Foment, puig tampoc disposa de fondos.

El senyor Floresvi prega què'l Consistori acordi quèls empleats d'oficines de l'Ajuntament celebren el 1er de Maig, puix encara que obrers intel·lectuals, son obrers al fi.

El senyor Vallvé dona compte de l'Assemblea de vinyaters i de les atencions rebudes com a representant de la Corporació, i demana siga enviada una comunicació al Municipi de Manresa agraint-les.

El senyor Floresvi diu què'l dia de la constitució de l'Ajuntament es varen nombrar varies delegacions i prega, puix es llògic, que, depenent aquestes del Municipi, donguin competència de la seva gestió.

El senyor Ventosa demana que sian donades les ordres oportunes per a que els de la brigada municipal arrenquin l'herbat del passeig de les palmeres que l'enlletgeix.

El senyor Piñol es lamenta de la plaga de gossos que infesta Tarragona i prega sian donades les ordres per a que ans de que tinguem alguna desgràcia sian esterminats amb boles, encar que no es partidari d'aquest asquerós mètode.

El senyor Monteverde s'adhereix a les anteriors manifestacions i demana que es publicui un bando per l'Alcalde.

El senyor Prat diu que es farà.

El senyor Gilabert demana se li reservi la paraula per a després de l'ordre del dia de la sessió pròxima, per a parlar sobre l'establiment a Tarragona dels Tribunals Industrials.

I sense res més, s'aixeca la sessió.

NOVES

En Pí i Suñer.—El nostre estimat amic el diputat per Figueres En J. Pí i Suñer, el pròxim mes de Agost en-

barcarà per la República Argentina, en el vapor «Infanta Isabel» per a donar a Buenos Aires una sèrie de conferències.

Felicitem al nostre amic i no dubtem de que l'èxit coronarà explendorosament sa excursió.

La Companyia Ibarra.—Aquests dies havien circulat rumors quèls vapors de la Companyia naviera dels senyors Ibarra i C.ª, de Sevilla, se traspassaven a una altra poderosa Empresa.

Ens hem entrevistat amb el signatari en aquesta plaça dels vapors sevillans, nostre respectable amic En Marián Peres, el qui ha negat la referida versió, autoritzant-nos per a dir que, ben al contrari, té notícies que li permeten poder assegurar que no sols l'Empresa Ibarra seguirà prestant els serveis actuals, sinó que adquirirà nous vaixells per a poder atendre millor el tràfec marítim.

S'ha posat a la venda el follet:

“Prometeo encarcelado”
per ANGEL SAMBLANCAT

Preu: 25 céntims.

BOTONS AGULLES, amb els retrats dels quatre companys del Comitè de huelga. Venda exclusiva per a tota Espanya: *Casa Editorial Monclús, Tortosa.*

DEMANEU PREUS

De Obres Públiques.—Autorització.—Pel Director general de Obres Públiques ha sigut autoritzat el tranzit públic pel pont de Mora sobre l'Ebro, pera mentres duri la crescuda del riu que imposibilita el pas de la barca.

Nou jutje.—Ha sigut nomenat Jutje municipal de Miravet nostre estimat amic En Josep Vives Prescolí.

Felicitem al amic per la seva designació ben merescuda.

SOFRE LIQUID “RADIUM”

Preparat per la Casa C. Haupold a base de polisulfur amb notable estalvi sobre el sofre en pols.

La Escola de Viticultura y Enologia de Reus

el recomana per a combatre la malura de les vinyes.

Agent: **Sebastià Mirò**, Tamarit, 99. — BARCELONA

— Telèfon A. 5.371 —

Una proposició.—En la darrera

sessió que celebrà l'Ajuntament de Mora d'Ebre fou presentada per el regidor de la minoria Nacionalista Republicana el nostre amic En Josep Descarrega, una proposició demanant:

1.er Que l'Ajuntament telegrafia al President del Consell de Ministres demandant àmplia amnistia per a tots els delictes socials i polítics.

2.da Que s'aprovi la reforma d'Administració Municipal amb caràcter autonòmic.

3.er Pregar al Ajuntament de Barcelona que prengui la iniciativa per la celebració de una Assemblea d'ajuntaments per a demanar al Govern el reconeixement de l'autonomia de Catalunya sempre d'acord amb les bases de l'Assemblea de Parlamentaris i demandar al diputat a Corts pel districte apoii dites demandes.

Felicitem als amics de Mora i particularment al regidor En Josep Descarrega per la seva iniciativa, que, de veritat, voldriem se pogués portar a la veritable pràctica.

CASA COCA

COMTE DE RIUS, 7 - TARRAGONA

Respalls de tota mena, especialitat en articles de pell i per a viatje, hules per a llits i taules, gutaperxes i lincleums.

Preu: 0'35 ptas.

“El peregrino curioso”

(Una setmana de revolució a Espanya)

Sensacional follet de 100 pàgines

Preu: 0'35 ptas.

Demaneu-lo en totes les llibreries

y *Casa Editorial Monclús*

= Tortosa =

LA REUSENSE

Gran Tintorería

— DE —

EN INGLÉS MAGRÍNÀ

Baixada Peixeteria, 24

TARRAGONA

Aquesta casa es la única que executa el verdader RENTAT EN SEC sobre els trajes de senyor y señora, lo mateix què en bòs, guants, mantellines, stors, cortatges, tapets, etc., etc.

Tenir de dol en 24 hores. C lors a la mostra. Negra especial per a vestits de capella.

Es trenen tota classe de taques per difícils que sian.

Tots els treballs se serveixen amb la mes exigent

PRONTITUT, PERFECCIÓ I ECONOMIA

CONFITERÍA i COLMADO
“LA SARAH BERNHARD”
— DE —

LLUIS RIOLA
Capses per a bomboneria fina : Serveis per a bodes i llonxs
Especialitat en NATILLA (CHANTILLY)
S. Agustí, 19 i Agustí, 2 - Telèfon 195
TARRAGONA

P. Soleret i Ordeix
Advocat: Corredor de Comerç Col·legiat
Apodaca, 6 : Tarragona : Telèfon 95
Gestió i intervenció d'operacions bancàries : Ordres de borsa

CLÍNICA VETERINARIA
I TALLER DE CONSTRUCCIÓ
AMBATERIA — DE —

POMPEU VALL
NOVA DE S. FRUCTOSÓ,
TARRAGONA

Banquers
Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giro
Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

ASTRERIA
de
Francesc Gabriel
TRAJOS A MIDA
des de
40 pessetes

14, Plassa de la Font, 14

BAR-NIN
LA BATERIA
Antic establiment, el més acreditat, tant per la pureza de ses licors, vins i refrescos, com per la llimpiesa i esmero amb que se serveixen.
Begudes del país i extranjeres : Surtidissim buffet : Escullit i extens repertori de piano elèctric Tot instalat a la moderna
JOSEP NIN — RAMBLA SANT JOAN, 39
TELÈFON, 273 — TARRAGONA

GRANDE D'OR
SASTRE
Mendez Núñez, 6, ent.
TARRAGONA

Ferreteria de Bernabé Martí
Bateria de cuina — Eines de totes classes
Articles per a magatzems de vins i olis.
Objectes per a regalos
Articles per a Sport
SANT AGUSTÍ, 9 | 11-TARRAGONA

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Ibarra & C. (S. en C.) SEVILLA

Tots els dijous sortida fixa per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Huelva, Sevilla (admitint càrrega amb coneixement directe per a Ayamonte i Isla Cristina, amb transbord a Cadiz o Huelva, segons convinga al interessat) Vigo, Vilagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. Quinzenalment admet càrrega per a Motril.

Servei ràpid eventual per al Nord d'Espanya, amb escales als ports de Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant sols 14 dies en el viatge.

Se expedeix coneixement directe per a Luarca i San Esteban de Pravia amb transbord al vapor Lluarea n.º 3, i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa Denain & d'Anzin.

VIATGES EXTRAORDINARIS A PALMA DE MALLORCA

Per a la Costa d'Espanya

PRÓXIMES SURTIDES

VAPOR "CABO SAN ANTONIO"

VAPOR "CORONA"

Per a més informes al Consignatari D. Marian Peres.-Reial, 32 - Teléfon, 45 - TARRAGONA

Ferros per a obres de totes classes :	TALLER DE GERRALLERIA	Bàscules, Balances
Retxes : Especiali- tat en treballs d'art.	JOSEP GIL SABATÉ CARRER PORTELLA, 9 TARRAGONA	1 Romanes.
		Reparacions de to- tes classes.

GRANS MAGAZINS

Las Baleares

Sabateria : Sombreria : Camiseria : Corba-
teria : Gèneros de punt : Especialitat i grans
existències en mitges i mitjons.

ROBA BLANCA PREU FITXO

TELEFON 116

Confiteria i Pasteleria

Francisco Tuset
(Ex-dependent de la
casa Palà)

Gros assortit en repos-
teria : Tortades reple-
nes i Pasta de Brioix.
Especialitat en Pastes
seqües : Carquinyolis i
Borregos : Xarops i
Horxates.

RAMBIA S. JOAN, 41
TARRAGONA

TELÈFON 245

TINTORERIA MODERNA

de Angel Alcoverro

Unió, 33. — Taller, Gasómetro, 32. — TARRAGONA

SUCURSALS A GANDESA, VILLALTA, BOT I BATEA

L'amo d'aquesta tintoreria té'l gust de posar en coneixement que la seva nombrosa clientela i del públic en general que ha rebut un immens assortit en colors de la present temporada i en especial els negres de BREMEN. Per a conveniencies visiten aquest establiment.

Els reus en i tenyeixen tota classe de teixits de llana, fil i cotó per dificils que siguin.

Els renten i tenyeixen sotanes i manteos en negres especials.

Els renten en sec trajes de senyor i senyora, lo mateix que tota classe de cortinatzes, tapets, bòs, guants, estors, manteines, gories, etc.

Els negres es tenyeixen en colors.

Especialitat en els plaxats sens prejndicar els teixits.

Gran rapides en els dols. Se serveixen els encarreres amb primitut.

GRAN REBAIXA DE PREUS

No confondre's: Tintoreria Moderna, Unió, 33 - Tarragona

Hotel

Internacional

Recentment inaugurat

Confort modern

COMTE DE RIUS, 17

I AUGUST, 26

TARRAGONA

HIMALAYA

El rei dels
licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilà Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor
en l'Exposició
de Buenos Aires

Demaren'o en els cafès
i pasteleries

Indicat per a casaments,
batxets i banquets

Fàbrica de Braguers i
de Aparatos Ortopedics
(TRENCAKS)

EL BRAGUER ARTICULAR-
REGULADOR sistema MONTSE-
RRAT es el més pràctic i mode-
rnat per a la retenció i engrasís de les
herries per cròniques i rebels

que siguin.

Grans existències de BRA-
GUERES DE GOMA per a la

radical curació de les herries de
la infància i tot lo concernent a

Cirurgia i Ortopedia.

Especialitat

EN LA CONSTRUCCIÓ DE

FAIXES VENTRALS

Casa Montserrat

UNIÓN, 34 TARRAGONA

**COLMADO
CENTRAL**

Frederic Miret

Fruites fresques, embutis,
fiambres, conserves
vins, xampanyes i tota
classe de comestibles.

Unió, 28 : TARRAGONA

TELEFON 245

Instalacions

— DE —

Electricitat i aigua

— DE —

Lampisteria en general

Tímbris — Telèfons

Material Elèctric

Antón Montesinos

Apodaca, 27

TELÈFON 324

TARRAGONA

STOCK
Michelin i Dunlop

Accesoris i pees soltes per a

Bicicletes,

Motocicletes

i Automovils

Oils lubrificants, betzines i bu-
jies = Vulcanització i venda

de neumàtics i càmara per a

tota classe de Autos =

Despatx i Exposició: M's en C.

Unió, 32 :: Telèfon 259

Garage

TARRAGONA

Casa Lliteras

Recomana al públic
sos acreditats Cafès

Torreblanca diaria

Gran assortit de arti-
cles del ram de ultra-
marins.

Garantia absoluta amb
la qualitat dels seus
gèneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3

TELÈFON 241

TARRAGONA

Societat de socors mutuials

TARRAGONA I SA PROVINCIA

dels cassos de malaltia, veïesa, invalidesa, viudetat i mort

Inscripta en el Govern civil i en la Comissaria general de Segurs, segons marca la Llei.

Director facultatiu: DR. RABADA

Per a més informes dirigir-se al domicili social:

Rambia St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7 - TARRAGONA

Manjadors del Jardí

de Francisco López

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 150 pessetes en

endevant i a la carta.

Hospedan'es per temporada a preus con-
vençinals

Habitacions amb llum elèctrica

CLÍNICA I CONSULTORI

PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries. Cirurgia operatoria, parts elèctroteràpia i anàlisis micro-químic d'orina.

productes patològics. Sero Reacció de Wassermann — Aplicació del 6-6.

BAIX LA DIRECCIÓN DEL DR. RABADA

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Polyclínica del

Dr. Fargas i Melge de les Cases de Segurs de Barcelona.

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7 — Per a obrers. de 7 a 1 mitja a 8 i mitja nit.

Per a's pobres, franca dilluns, dimecres i dissabte de 12 a 1 mitja a 1 i mitja

Rambia de Sant Joan, 90, entre-sol. — TARRAGONA

Mostelle (RAIMOST)

Suc de raïms sense alcool

Per a més informes dirigir-se al domicili social:

The Grape, Juice C. L.

Londres i Tarragona

El Vermouth més higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les malalties

i convalescència

Se ven per tot arreu

Sastreria

Novitat

= DE =

Lluís Montserrat

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

Petit Versalles

Bar de Moda

Refrescos-Café-Licors-Dolços

Explendit servit

: de Restaurant :

Piano elèctric - Overt dia i nit

Rambia S. Joan, 1º 49

Telefon, 242

Tarragona

Per a bons

EMBUTITS

— de —</